

man maa antage virkelig er der, afskrives straks. Man vilde, hvis en saadan Praksis fulgtes, i temmelig høj Grad komme bort fra det, som det ærede Medlem Hr. Rode var inde paa: at Personer med stor Formue i flere Aar kan sidde uden at svare Indkomstskat, idet Tab lidt i et Aar gennem Konstatering udover flere Aar kan bevirke, at vedkommende regnskabsmæssig set faktisk ingen Indkomst har haft i en længere Aarrække. Jeg tror altsaa, det vilde være praktisk, om man gik med til den nævnte Fremgangsmaade, men jeg ventter den højt-ærede Finansministers Udtalelse herom.

Den vigtigste Side af Dommen principielt set er imidlertid, at Dommen slaar fast, at med stor Magt og stor Indflydelse følger ogsaa stor Straf, hvis den Stilling, som den paagældende indtager, ikke passes, som den burde passes. Jeg er fuldkommen overbevist om, at det bestaaende System, i alt Fald det System, som det konservative Parti, Venstre og vel ogsaa det radiakle Parti kæmper for, et System, som kan udtrykkes i, at man paa ingen Maade har noget imod, at den virkelig dygtige Mand skal kunne stige til stor Magt, eventuelt stor Rigdom, stor Indflydelse, kan bevares. Men skal der være Rimelighed i dette System — jeg vil her henvise til Udtalelser, jeg fremkom med under Samlingen 1922—23, Spalte 631—33, Udtalelser af mere politisk Natur —, maa man afgjort kræve, at Følgen af at tage fejl med Sikkerhed bliver, at der lægges en stor Straf paa den paagældende.

At der kan begaaes Fejl og i god Tro, derom skal jeg slet ikke sige noget og navnlig ikke sige noget dadlende. Det er vel nok en Kendsgerning, at paa en vis Maade de største historiske Begivenheder har fundet Sted paa et saadant Grundlag, at hvis det ikke var gaaet godt, var de paagældende kommet til at bøde derfor, højst sandsynligt i mange Tilfælde med Livet. Jeg har ladet mig fortælle, at i den store Verdenskrig under Marneslaget blev der begaaet to Handlinger, som militært set var fuldkommen at fordømme. Den ene var den, at General Gallifet fuldstændig blottede Paris for at storme frem; han slog Tyskerne, men efter hvad jeg har ladet mig fortælle, er det i militær Henseende en Dødssynd at blotte en Fæstning. Der fortælles om et andet Tilfælde fra samme Slag, nemlig at den senere Overgeneral, Foch, paa et vist Tidspunkt telegraferede: Jeg er angrebet saavel i Flanken som i Ryggen, og jeg gaar frem — idet han rigtig havde bedømt Situationen, nemlig at det Angreb, som den tyske Hær skulde præstere, vilde

den ikke kunne gennemføre; og ved at gøre noget ganske imod al militær Rimelighed gjorde han netop det rigtige og var sikkert herigennem et afgørende Led i Retning af at vende Slaget. Her foreligger altsaa et Tilfælde, hvor to senere højt berømte Mænd naar deres Berømmelse ved at gøre noget paa en vis Maade forkert; at de bliver berømte derfor, finder jeg fuldkommen naturligt og rimeligt. Jeg føler mig forvisset om, og min Hjemmelsmand følte sig med mig forvisset om, at de paagældende vilde have fundet det fuldkommen rimeligt, om de var blevet skudt, hvis det var gaaet galt. Saaledes er nu en Gang, synes det mig, dette System, og saaledes bør dette Systems naturlige Modsætning være, og at Landmandsbankdommen meget stærkt slaar dette fast, forekommer mig at være i høj Grad tilfredsstillende.

I Sommerens Løb har man, ikke mindst paa Grund af megen Urolighed paa mange forskellige Hold, ofte debatteret Spørgsmaalet: det parlamentariske System. Jeg maa sige, at fornuftigvis har det parlamentariske System sine Svagheder, ikke desto mindre vil jeg dog det længst mulige være en Modstander saavel af Mussolini som af Lenin. Nogen Væsensforskel tror jeg i Virkeligheden ikke der er paa dem, de er begge Udtryk for, at et Flertal ikke evner at regere, og saa tager et kraftigt Mindretal Regeringen. Man har ikke haft Indtryk af, at det parlamentariske System i Øjeblikket er i høj Kurs i dette Land, og det betyder vel igen, at man ikke mener, at de Rigsdagsmænd, man har, er synderlig meget værd. Ikke mindst menes det vel, at vi taler alt for meget. Det er muligt, at vi gør det, jeg tror dog at turde sige, at Højesteretssagførerne langt slaar den Rekord, som normalt sættes i dette Ting; og da der i Højesteret taltes om bestemte Personers, jeg kan vel næsten sige, Livsskæbne, mener jeg, at Stedet der i højere Grad havde været til at begrænse sig til det mindst mulige. Her debatterer vi dog Problemer, levende eller døde, som man nu vil kalde det, men ikke Ting, som i den Grad tager Sigte paa bestemte Personer, i hvert Fald ikke i Almindelighed. Jeg vil altsaa hævde, at taler vi her for meget, mangler vi et godt Stykke i at tale tilnærmelsesvis saa meget unødvendigt som Højesteretssagførerne.

Man mener altsaa fra visse Sider, at vi Rigsdagsmænd ikke er meget bevendt. Jeg vil heroverfor sige, at jeg vil meget have mig frabedt at blive sat i Klasse under almindelige Mennesker, fordi jeg er Rigs-